

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
Факультет аудіовізуального мистецтва
Кафедра телерепортерської майстерності

ІСТОРІЯ АУДІОВІЗУАЛЬНИХ МЕДІА

Програма та навчально-методичні матеріали до курсу
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності
021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»
ОП «Відеоблогінг і телерепортерство»

Харків, 2024

УДК 075+791](091)

I-90

Друкується за рішенням науково-методичної ради ХДАК
(протокол № 7 від 25.12.2024 р.)

Рецензент:

Коваленко Ю.Б., кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри телерепортерської майстерності ХДАК

Укладач:

Ю.В. Літинська, викладач факультету аудіовізуального мистецтва ХДАК

I-90 **Історія аудіовізуальних медіа** : програма та навч.-метод. матеріали до курсу для здобувачів вищої освіти першого (бакалавр.) рівня, спец. 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» (3 курс), ОП «Відеоблогінг і телерепортерство» / М-во культури та стратег. комунікацій України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т аудіовізуал. мистецтва, Каф. телерепортер. майстерності ; уклад. Ю.Літинська. Харків : ХДАК, 2024. 17 с.

Навчальний курс «Історія аудіовізуальних медіа» призначений для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня освіти зі спеціальності 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво», ОП «Відеоблогінг і телерепортерство».

Зміст курсу «Історія аудіовізуальних медіа» розкриває еволюцію медіа-технологій і їхнього впливу на суспільство від ранніх форм кіно та телебачення до сучасних цифрових платформ. Курс досліджує ключові етапи розвитку аудіовізуальних медіа, їхні технологічні інновації, культурні та соціальні аспекти, а також вплив цих медіа на формування сучасної медіа-культури. Студенти вивчають важливі історичні події, фігури та тренди, які визначили розвиток аудіовізуальних медіа та їхній вплив на глобальну комунікацію.

УДК 075+791](091)

Програма навчальної дисципліни

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів: 4	Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»(шифр і назва)	Курс за вибором
Індивідуальне науково-дослідне завдання – <i>не передбачено</i>	Спеціальність 021 «Аудіовізуальне мистецтво і виробництво»	Рік підготовки:
		3-й
Загальна кількість годин: 90	Освітня програма ОП «Відеоблогінг і телерепортерство»	Семестр
		5-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Ступінь: бакалавр	Лекції
		20 год.
		Практичні
		10 год.
		Самостійна робота
60 год.		
		Вид контролю: залік

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: 1/2

Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Історія аудіовізуальних медіа» займає одне з провідних місць у навчальному плані факультету аудіовізуального мистецтва. Курс спрямований на детальне вивчення розвитку аудіовізуальних технологій, їхнього впливу на культуру та суспільство. Студенти отримають знання про основні історичні періоди, ключові інновації, видатних постатей і важливі тенденції, які вплинули на формування медіа-ландшафту. Курс також розвиває аналітичні навички, необхідні для оцінки впливу медіа на соціальні та культурні процеси в різні історичні епохи, що сприяє глибшому розумінню ролі медіа у сучасному світі.

Статус дисципліни: вибіркова.

Предметом курсу є комплексне дослідження історії розвитку аудіовізуальних медіа, включаючи основні етапи еволюції технологій, від ранніх форм кіно та телебачення до сучасних цифрових медіа.

Метою дисципліни є формування знань про ключові етапи еволюції медіа-технологій, їх інновації та трансформації.

Міждисциплінарні зв'язки. Дисципліна «Історія аудіовізуальних медіа» викладається на 3 курсі здобувачам факультету аудіовізуального мистецтва ОП «Відеоблогінг та телерепортерство». Дисципліна надає студентам всебічне розуміння історії та розвитку аудіовізуальних медіа, а також їхнього впливу на суспільство і культуру.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- дослідження історичних етапів розвитку аудіовізуальних медіа;
- вивчення ключових подій та технологічних інновацій, які вплинули на формування сучасних медіа;
- аналіз впливу медіа на культуру та суспільство;
- вивчення ролі видатних особистостей у розвитку медіа-технологій та медіа-контенту;
- вивчення того, як різні медіа-формати та тренди впливають на різні регіони та культури;
- аналіз соціальних і культурних наслідків медіа-інновацій;
- дослідження змін у технологічних засобах виробництва та розповсюдження медіа-контенту;
- розгляд того, як новітні медіа-технології змінюють соціальні взаємодії і культурні практики.

Фахові компетентності, здобуті в ході вивчення дисципліни:

1. Знання історії аудіовізуальних медіа.
2. Здатність аналізувати ключові етапи розвитку медіа-технологій, основних подій та інновацій, що вплинули на формування сучасної медіа-індустрії.
3. Вміння критично оцінювати медіа-продукти, розуміти їхнє значення і вплив на аудиторію, а також визначати їхні культурні і соціальні аспекти.
4. Розуміння ключових технологічних досягнень та їхнього впливу на медіа-виробництво та розповсюдження.
5. Здатність визначати і оцінювати внесок видатних особистостей і фахівців у розвиток аудіовізуальних медіа.
6. Здатність аналізувати і пояснювати медіа-тренди та їхній вплив на різні культурні та соціальні контексти.
7. Уміння використовувати історичні знання для розробки медіа-проектів, аналізу

медіа-контенту та прийняття обґрунтованих рішень у медіа-індустрії.

Програмні результати вивчення дисципліни:

1. Здатність диференціювати ключові етапи розвитку медіа-технологій, значущі події та інновації.
2. Вміння аналізувати культурні та соціальні впливи медіа на культурні норми, соціальні тренди та публічну думку..
3. Навички критичного аналізу медіа-продуктів, розуміння їхнього значення та впливу на аудиторію, а також визначення культурних і соціальних аспектів.
4. Засвоєння знань про основні технологічні інновації та їхній вплив на процеси виробництва та розповсюдження медіа-контенту..
5. Розуміння внеску видатних постатей, які здійснили значний вплив на розвиток аудіовізуальних медіа.
6. Засвоєння медіа-трендів та їхнього впливу на різні культурні та соціальні контексти.
7. Здатність використовувати знання про історію аудіовізуальних медіа для розробки медіа-проектів, аналізу медіа-контенту та прийняття обґрунтованих рішень у сфері медіа.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати :

- основні етапи розвитку аудіовізуальних медіа;
- ключові події, технологічні інновації та історичні періоди, що визначили еволюцію медіа-індустрії;
- вплив медіа на культуру та суспільство;
- динаміку формування аудіовізуальними медіа культурних норм, соціальних трендів та публічної думки;
- основи медіа-технологій, включаючи як старі, так і новітні;
- видатних фахівців і їхній вплив на розвиток аудіовізуальних медіа;
- соціальні і культурні наслідки медіа-інновацій.

вміти:

- аналізувати історичний розвиток аудіовізуальних медіа;
- оцінювати ключові етапи, технологічні інновації та події, що вплинули на еволюцію медіа-індустрії;
- досліджувати вплив медіа на суспільство і культуру;
- виявляти і пояснювати, як аудіовізуальні медіа формують соціальні норми;
- використовувати знання про старі і новітні технології в практичній діяльності;
- розпізнавати і аналізувати медіа-тренди;
- досліджувати соціальні і культурні наслідки медіа-інновацій.

мати навички:

- систематично розглядати та оцінювати медіа-продукти з точки зору їхньої культурної, соціальної та історичної значущості;
- застосовувати аналітичні підходи і методи для дослідження розвитку аудіовізуальних медіа та їхнього впливу на суспільство;
- досліджувати і оцінювати, як новітні медіа-технології впливають на соціальні і культурні процеси;
- навички створення та впровадження медіа-проектів з урахуванням історичних та культурних контекстів;

- уміння виявляти і аналізувати медіа-тренди;
- здатність критично оцінювати етапи розвитку аудіовізуальних медіа.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен сформувати наступні **загальні та фахові компетентності:**

ЗК01. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності. ЗК02. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ФК03. Здатність спостерігати, відбирати, розрізняти, типологічно доцільно компонувати, цілеспрямовано формувати і використовувати інформаційний, виразний, образний рівні аудіовізуального твору.

ФК04. Усвідомлення художньо-естетичної природи аудіовізуального мистецтва.

ФК05. Усвідомлення взаємозв'язків та взаємозалежності між теорією та практикою аудіовізуального мистецтва та виробництва.

ФК06. Здатність здійснювати професійну діяльність із застосуванням сучасних досягнень теорії та методології аудіовізуального мистецтва та виробництва з урахуванням широкого спектру міждисциплінарних зв'язків.

ФК08. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в практичній діяльності.

ФК09. Здатність здійснювати ділову комунікацію.

ФК10. Здатність здійснювати редакторсько-сценарну / продюсерську/ режисерську/ операторську / звукорежисерську діяльність в сфері аудіовізуального мистецтва та виробництва.

ФК12. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології кінознавчої, творчо-виробничої діяльності.

ФК13. Здатність здійснювати та підтримувати зв'язок із засобами масової інформації з метою просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень аудіовізуального мистецтва, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.

ФК14. Здатність відстежувати перспективні зміни в сфері аудіовізуального мистецтва, використовуючи оригінальні іншомовні джерела.

ФК15. Вміння опрацювати кінознавчу літературу, узагальнювати та аналізувати аудіовізуальний матеріал, формувати наукові теми та розуміти подальші перспективи розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.

Навчальна дисципліна передбачає формування наступних **програмних результатів навчання:**

ПРН 1. Володіти методами та прийомами редакторсько-сценарної/ продюсерської/ режисерської/ операторської/ звукорежисерської творчо-виробничої діяльності при створенні (виробництві) аудіовізуальних творів.

ПРН 5. Генерувати нові ідеї для втілення їх в аудіовізуальному творі.

ПРН 6. Створювати драматургічну концепцію та сценарій аудіо-візуальних творів різних видів, жанрів, стилів.

ПРН 8. Забезпечувати підготовчий, виробничий та пост-виробничий етапи створення (виробництва) аудіовізуальних творів різних видів, жанрів, стилів.

ПРН 9. Планувати і організовувати роботу колективу для виконання професійних завдань.

ПРН 10. Оформлювати виробничу документацію (заявка, календарно-постановочний план, кошторис тощо).

ПРН 11. Знати, розуміти і використовувати у професійній діяльності концептуально-видові та стилістичні стандарти телевізійного ефіру, вимоги до особливості роботи у прямому ефірі, підготовки телевізійних програм різних жанрів.

ПРН 12. Розуміти фінансово-адміністративні принципи організації мистецьких заходів, діяльності виробничих колективів, телевізійних каналів та інших закладів аудіовізуальної сфери.

ПРН 14. Вміти підтримувати зв'язок із засобами масової інформації з метою просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень аудіовізуального мистецтва.

ПРН 15. Вміти спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності).

ПРН 16. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно та письмово

ПРН 17. Збирати, оцінювати, аналізувати та обробляти інформацію з використанням сучасних інформаційних технологій та спеціалізованого програмного забезпечення

ПРН 18. Приймати ефективні рішення на основі релевантних даних із застосуванням сучасних методів і засобів прийняття рішень, у тому числі багатокритеріальних рішень в умовах невизначеності.

Згідно з програмними результатами вивчення дисципліни, здобувач вищої освіти:

1. Аналізує історичні події та етапи розвитку медіа.
2. Досліджує ключові моменти в еволюції аудіовізуальних медіа та їх вплив на медіа-індустрію.
3. Вміє проводити критичний аналіз медіа-продуктів, визначати їх культурну і соціальну значущість, а також вплив на аудиторію.
4. Оцінює вплив медіа на суспільство.
5. Визначає, як аудіовізуальні медіа формують культурні норми, соціальні тренди і публічну думку.
6. Володіє навичками виявлення і аналізу медіа-трендів.
7. Здатний розробляти медіа-проекти з урахуванням історичних і культурних контекстів.
8. Досліджує соціальні та культурні наслідки медіа-інновацій.
9. Розуміє внесок ключових фігур у розвиток медіа.
10. Знає, розуміє і використовує у професійній діяльності джерела і архіви для медіа-досліджень.
11. Розуміє основи медіа-технологій та їхню еволюцію.
12. Володіє навичками ефективної роботи з історичними документами, архівними матеріалами і медіа-джерелами для збору і аналізу інформації.
13. Знає, розуміє і використовує у професійній діяльності концептуально-видові та стилістичні стандарти телевізійного ефіру, вимоги до особливості роботи у прямому ефірі, підготовки телевізійних програм різних жанрів.
14. Розуміє фінансово-адміністративні принципи організації діяльності виробничих колективів, телевізійних каналів та інших закладів аудіовізуальної сфери.
15. Вміє підтримувати зв'язок із засобами масової інформації з метою просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень аудіовізуального мистецтва.
16. Вміє спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності).

Рівні навчальних досягнень	Критерії оцінювання навчальних досягнень
1. Початковий 1-34 балів	Студент не виконав (не відповів) основні завдання із самостійної роботи. Не володіє в повному обсязі теоретичним та практичним матеріалом курсу.
35-59 балів	Студент не виконав (не відповів) в повному обсязі основні завдання із практичної та самостійної роботи. Майже не володіє теоретичним та практичним матеріалом курсу.
2. Середній 60-63 балів	Студент виконав (відповів) деякі основні завдання із практичної та самостійної роботи, але продемонстрував знання на низькому рівні. Невпевнено володіє теоретичним та практичним матеріалом курсу.
64-73 балів	Студент виконав (відповів) основні завдання із практичної та самостійної роботи, що частково відповідає програмним вимогам. Має невпевнені знання з теоретичного та практичного матеріалу курсу, що свідчить про його посередній загальнокультурний рівень.
3. Достатній 74-81 балів	Студент виконав (відповів) основні завдання із практичної та самостійної роботи, які в достатній мірі відповідає програмним вимогам. Має достатні знання з теоретичного та практичного матеріалу курсу, що свідчить про його середній загальнокультурний рівень.
82-89 балів	Студент добре виконав (відповів) основні завдання із практичної та самостійної роботи, які відповідають програмним вимогам. Виявив в цілому добрі навички з теоретичного та практичного матеріалу курсу, що свідчить про його належний загальнокультурний рівень.
4. Високий 90 – 100 балів	Студент бездоганно виконав (відповів) основні завдання із практичної та самостійної роботи, які у повній мірі відповідають програмним вимогам. Студент вільно орієнтується в теоретичному та практичному матеріалі курсу, що свідчить про його високий загальнокультурний рівень.

Методами демонстрування результатів навчання є: презентація та публічне обговорення результатів практичних робіт, конспект за темами курсу, участь у наукових конференціях, оцінювання студентів за усі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямовані на опанування навчального навантаження з освітньої програми.

Поточний контроль – опитування, проблемні дискусії, звіти про виконання практичних завдань.

Підсумкова форма контролю – залік.

Курс складає 15 тижнів теоретичної/семінарської підготовки, має 1 розділ та 10 тем.

Програма навчальної дисципліни.

Тема 1. Соціальні та науково-технічні передумови виникнення телебачення.

Історія винаходу. Перші кроки телебачення. Стосунки з кінематографом. Створення перших систем телебачення у світі, творчі доробки вітчизняних інженерів, формування перших концепцій ТБ. Перші спроби передачі рухомих зображень. Відомі наукові діячі цієї сфери діяльності. Особливості телевізійних станцій та телеприймачів. Основні типи телеприймачів. Механічне та електронне телебачення. Кольорове телебачення.

Тема 2. Історичні етапи розвитку телебачення.

Експериментальне та регулярне мовлення. Принципи роботи телебачення. Види телебачення. Класифікації телебачення. Основні телевізійні технології в історичному вимірі. Функції телебачення. Різновиди телевізійних передач.

Експериментальне телемовлення 30-х років ХХ століття. Ефірна технологія мовлення. Телебачення 40-х років. Технологія пересувної трансляції (ПТС). Технологія відеозапису. Телебачення як мистецтво та засіб масової інформації.

Тема 3. Телебачення США.

Механічне телебачення; Зворикін. Визначення ключових фігур, таких як Джон Логі Бейрд і Філ Тальбот, які внесли значний вклад у розвиток технологій. Аналіз розквіту телебачення після Другої світової війни, коли телевізійні приймачі стали масовими у домогосподарствах. Вивчення популярних шоу, таких як "I Love Lucy" і "The Ed Sullivan Show", а також вплив телевізійного середовища на американську культуру. Розвиток кабельного телебачення і новин (1960-1980-ті роки): Огляд появи кабельного телебачення і появи новинних каналів, таких як CNN. Вплив телевізійних новин на політичні події, включаючи висвітлення В'єтнамської війни. Еволюція жанрів (1990-2000-ті роки). Аналіз розвитку нових форматів телевізійного контенту, таких як реаліті-шоу, драма і ситкоми. Вивчення впливу стрімінгових платформ, таких як Netflix, на традиційне телебачення. Огляд сучасних тенденцій, включаючи цифровізацію і стрімінгові сервіси. Телевізійні стандарти та реклама. Формування комерційних телемереж. Суспільне мовлення.

Тема 4. Телебачення Європи.

Поява і розвиток телебачення в світі. Телебачення Великобританії: суспільне та комерційне телебачення, Ві-Ві-Сі, кабельно-супутникове та цифрове мовлення.

Телебачення Німеччини: механічне та електронне, нацистська телепропаганда, суспільно-правове мовлення, приватне та конкурентне телебачення.

Телебачення Франції: державна монополія, комерціалізація, кабельно-супутникове та сучасне мовлення. Телебачення як основний засіб комунікацій у Європі.

Європейські організації по створенню телебачення в Європі. Структура європейського телебачення та національні (або транснаціональні) ТБ-корпорації.

Тема 5. Становлення телебачення України.

Перший досвід. Аматорські телецентри. Огляд початку телевізійного мовлення в Україні, включаючи перші експериментальні трансляції і створення телевізійних станцій. Вивчення впливу радянської політики на формування телевізійної інфраструктури та контенту. Розвиток мережі ТБ в Україні. Державна монополія. Освітне та пропагандистське телебачення. Криза державного мовлення. Народження рекламного телевізійного ринку, незалежне телебачення.

Українське національне телебачення у контексті світових комунікаційних процесів. Поява недержавних каналів в Україні та їх вплив на створення «вільної зони спілкування».

Тема 6. Телебачення 50-60-х років як відбиття соціального життя суспільства.

Телебачення як мистецтво. Поява журналіста на екрані. Засвоєння технологій передавання сигналу. Телевізійні трансляції. Регулярне телевізійне мовлення. Формування телевізійних жанрів у 1950-ті роки.

Система жанрів: власне і запозичене. Розвиток телебачення у 1960-ті роки.

Осмилення специфіки нового засобу комунікації. Телебачення як мистецтво. Перші радянські серіали.

Тема 7. Телебачення 70-80-х років. Технологія відеозапису.

Розвиток телебачення у 1970-ті роки. Телебачення як засіб масової інформації. Поява нових стилів і жанрів. Техніка і поетика. Мистецтво і спорт на екрані. Модернізація та розширення мережі телемовлення. Інформаційні програми: витіснення радіо. Радянське телебачення: збільшення спектру програм. Спортивні програми як телешоу і ідеологія. Мистецькі передачі. Кіно на телеекрані. Політичний контроль інформаційних програм.

Тема 8. Вітчизняне телебачення періоду перебудови.

Комерціалізація телевізійного мовлення. Нові телевізійні жанри та формати. Багатопрограмність мовлення. Конкуренція та боротьба за глядача. Телевізійні мости. Молодіжне мовлення. Відновлення прямого ефіру у суспільно-політичному мовленні. Огляд змін у телевізійному контенті, що відбулися через впровадження гласності. Розгляд нових форматів і тем, які стали доступними для обговорення, таких як соціальні та політичні проблеми. Ток-шоу і документальні фільми. Аналіз появи нових жанрів і форматів, а також зміни в редакційній політиці.

Тема 9. Телебачення 90-х років.

Поява в 1990-ті роки незалежних телекомпаній. Розширення сектору свободи на телебаченні, відновлення прямого ефіру. Поява нових програм, орієнтованих на відкриту дискусію з існуючими цінностями і стереотипами. Поява телевізійних холдингів. Телевізійні мережі. Технологічні інновації. Зміни в контенті і програмуванні. Глобалізація і міжнародні впливи. Еволюція телевізійних каналів. Вплив суспільних і політичних змін.

Тема 10. Сучасні тенденції розвитку телебачення в Україні та світі.

Рейтингове телебачення. Цифрове телебачення. Сучасне телебачення України. Установка на масову аудиторію і розважальні жанри. Рейтингове телебачення. Інфотейнмент. Вплив західних телевізійних технологій. Політичний контроль інформаційних програм. Кіно і телебачення. Зростання впливу стрімінгових платформ. Еволюція контентних форматів і жанрів. Розвиток локального контенту. Становлення суспільного телебачення України.

Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин							
	Денна форма							
	усього	у тому числі						
л		п	с	інд	с.р.	екз.конс.	залік	
1	2	10		10	6	7	8	9
Тема 1.	6	2		1				
Тема 2.	6	2		1				
Тема 3.	6	2		1				
Тема 4.	6	2		1				
Тема 5.	6	2		1				
Тема 6.	6	2		1				
Тема 7.	6	2		1				

Тема 8.	6	2	1				
Тема 9.	6	2	1				
Тема 10.	6	2	1				
Усього годин	90	20	10		60		2

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	<i>Тема 1. Науково-технічні та соціальні передумови виникнення телебачення в різних країнах.</i>	
1	Технічний прогрес. Інтернаціональність винаходу телебачення.	1
	<i>Тема 2. Основні історичні етапи розвитку вітчизняного телебачення.</i>	
2	Становлення телебачення в Європі.	1
	<i>Тема 3. «Золоте століття» американського телебачення.</i>	
3	Велика четвірка американських телемереж.	1
	<i>Тема 4. Розвиток спеціалізації на телебаченні, зокрема сценаристики.</i>	
4	Телекомпанії США, Європи, України.	1
	<i>Тема 5. Становлення телебачення Німеччини.</i>	
5	Старт ARD та ZDF. Початок мовлення Deutsche Welle.	1
	<i>Тема 6. Телебачення 50-60-х років як відбиття соціального життя суспільства.</i>	
6	Історія Харківської обласної державної телерадіокомпанії.	1
	<i>Тема 7. Період «політичної відлиги» на телебаченні.</i>	
7	Вітчизняне телебачення періоду перебудови. Технологія відеозапису.	1
	<i>Тема 8. Телебачення 90-х років.</i>	
8	Старт українського телебачення в незалежній країні.	1
	<i>Тема 9. Трансформаційні процеси в медіа після 2000-х років.</i>	
9	Початок суспільного мовлення в Україні.	1
	<i>Тема 10. Сучасні тенденції розвитку телебачення в Україні та світі.</i>	
10	Цифрові медіа.	1
	Разом	10

Методичні рекомендації для проведення семінарських занять

1. Уважно ознайомтеся з кожним завданням. Чітко визначайте цілі та інструменти їх виконання. Прочитайте основні вимоги та очікувані результати.
2. Плануйте свій час. Розподіліть час на виконання практичних завдань таким чином, щоб мати можливість вільно обмірковувати кожен етап виконання, включаючи ознайомлення з додатковою літературою.
3. Використовуйте джерела інформації. Працюйте з достовірними джерелами інформації, такими як наукові статті, книги, журнали та перевірені веб-ресурси. Наводьте аргументи та докази на захист вашої думки.
4. Звертайте увагу на деталі. Уважно перевіряйте вашу роботу на наявність

орфографічних та граматичних помилок, а також переконайтеся, що ви точно розумієте поставлене завдання.

5. Працюйте в команді. Якщо завдання передбачає групову роботу, ефективно співпрацюйте зі своїми колегами/одногогрупниками, діліться ідеями та враженнями для досягнення кращих результатів.
6. Будьте відкритими до змін. Приймайте конструктивну критику та використовуйте її для вдосконалення вашої роботи.
7. Звертайтеся по допомогу. Якщо ви зіткнулися з труднощами або маєте запитання щодо завдання, не соромтеся звертатися до викладача чи одногогрупників за допомогою та підтримкою.
8. Ставтеся до навчання як до можливості професійного розвитку. Об'єктивно аналізуйте свою роботу, збирайте сторонні відгуки та враховуйте їх у подальшій творчій діяльності.
9. Дотримуйтеся академічної доброчесності. У ваших роботах не повинно бути спроб плагіату.

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	<i>Тема 1. Еволюція аудіовізуальних медіа від ранніх форм до сучасності.</i>	
1	Огляд ключових етапів розвитку аудіовізуальних медіа, технологічних інновацій і впливу на суспільство.	5
	<i>Тема 2. Історія розвитку телебачення в Західній Європі.</i>	
2	Становлення телебачення у Великобританії, Франції і Німеччині та їхній вплив на глобальну медіа-індустрію.	5
	<i>Тема 3. Роль телебачення в соціальних і культурних змінах США в XX столітті.</i>	
3	Вплив американського телебачення на соціальні і культурні зміни в США, включаючи значущі події і телевізійні шоу.	4
	<i>Тема 4. Історичний розвиток телебачення в Японії.</i>	
4	Дослідження етапів розвитку японського телебачення і його впливу на медіа-індустрію інших країн Азії.	6
	<i>Тема 5. Історія розвитку комерційного телебачення в Швеції.</i>	
5	Огляд етапів розвитку комерційного телебачення в Швеції, його появи та впливу на медіапейзаж країни.	4
	<i>Тема 6. Порівняльний аналіз розвитку телевізійного медіа в Україні і Західній Європі.</i>	
6	Дослідження відмінностей і спільних рис у розвитку телевізійних медіа в Україні і Західній Європі.	4
	<i>Тема 7. Еволюція спеціалізацій на телебаченні.</i>	
7	Виникнення нових професій на телебаченні. Професійна підготовка нових кадрів.	9
	<i>Тема 8. Цифрова трансформація (1990-2000-ті роки).</i>	
8	Огляд переходу від аналогового до цифрового мовлення.	7
	<i>Тема 9. Телебачення України.</i>	
9	Основні історичні етапи розбудови українських медіа.	6
	<i>Тема 10. Сучасні тенденції розвитку телебачення в Україні та</i>	

	<i>світі.</i>	
10	Установка на масову аудиторію. Рейтингове телебачення.	10
	Разом	60

Методичні рекомендації для проведення самостійної роботи

1. Робота з тестами. Перш ніж розпочати тестування, уважно прочитайте всі інструкції та пояснення до тесту. Не думайте довго над кожним питанням. Прийміть те, що результати тесту можуть висвітлити як ваші сильні сторони, так і області для покращення. Не перебільшуйте важливість тесту. Не дозволяйте результатам тесту впливати на вашу самооцінку.
2. Дотримуйтесь термінів виконання. Пам'ятайте про дедлайни та намагайтеся виконувати завдання вчасно. Плануйте заздалегідь і відводьте достатньо часу для завершення роботи. Створіть графік, щоб ви могли ефективно використовувати свій час.
3. Проводьте глибоке дослідження та аналізуйте інформацію, яку використовуєте, щоб забезпечити точність та об'єктивність вашої роботи. Звертайтеся до різноманітних джерел інформації та перевіряйте їх достовірність.
4. Плануйте структуру свого тексту, розділяючи його на вступ, основну частину та висновки. Кожен пункт повинен логічно випливати з попереднього.
5. Якщо ви маєте запитання або потребуєте допомоги, звертайтеся до викладача.
6. Постійно покращуйте свої навички та вдосконалюйте свої здібності. Вивчайте нові техніки та методи роботи, слідкуйте за новими науковими статтями.
7. Дотримуйтесь етичних принципів у всіх ваших публікаціях.
8. Ведіть щоденник спостережень за собою, фіксуйте власні надбання та помилки.
9. Критичний аналіз. Під час роботи з матеріалами критично оцінюйте їхню достовірність та актуальність. Порівнюйте різні точки зору та аргументи, формулюйте власні висновки.
10. Після завершення роботи оцініть свої досягнення та визначте, що ви зробили добре, а що можна покращити в майбутньому.

4. Форми поточного та підсумкового контролю

Методи навчання

Пояснювально-ілюстративний, дослідницький, проблемного викладу.

Форми контролю

Усне опитування, контрольні роботи, участь у дискусіях, презентації, іспит.

Розподіл балів, які отримують студенти

Розділ			Іспит (залік)	Сума
T1	T2	T3		
10	15	15	60	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Методичне забезпечення

1. Пакет навчально-методичного забезпечення: робоча програма, силабус, конспект лекцій, пакет практичних завдань, пакет самостійних завдань.

5. Рекомендовані джерела інформації Основні

1. Нетреба, М. М. "Сучасний стан та історія всеукраїнського телебачення." П 27 Перспективні напрямки дослідження українського медійного контенту: фундаментальні та прикладні аспекти: матерія (2016): 116.
2. Мащенко І. Телебачення України / І. Мащенко. – К., 1998.
3. Ятчук, О. М. "Історія телебачення: експериментальний етап розвитку, формування двох моделей мовлення." актуальні проблеми науки та освіти: Збірник матеріалів XIII підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ/За заг. ред. КВ Балабанова.–: 170.
4. Tsimokh, Nataliia, and Krystina Chorna. "Телевізійні жанри в історії радянського телебачення." Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Аудіовізуальне мистецтво і виробництво 2.2 (2019): 145-155.
5. Дутчак, А. А. "Передумови та історія виникнення онлайн-телебачення в Україні." Наукові записки [Української академії друкарства] 2 (2017): 272-286.
6. Ятчук, Ольга Михайловна. "Історія розвитку телебачення в контексті комунікаційних особливостей моделі off-line." Міжнародний науковий журнал Інтернаука 13 (2018): 28-32.
7. Шальман, Т. М. "Основні етапи розвитку телебачення за часів становлення незалежної України." Наукові записки Інституту журналістики 43 (2011): 36-42.
8. Домбругов Р. Розповіді про телебачення. — К., 1971.
9. Савченко, Н. С. (2021). "Еволюція українського телебачення: від ранніх років до сьогодення." Журнал медіа-студій, 3(1), 45-62.
10. Ковальчук, Л. О. (2020). "Вплив цифрових медіа на традиційні медіа в Україні." Сучасні медіа-технології, 2(4), 23-36.
11. Гончарова, Т. І. (2018). "Роль українського кінематографа в формуванні національної ідентичності." Кіномистецтво України, 5(2), 12-25.

12. Руденко, О. П. (2019). "Історія медіа-освіти в Україні: від початків до сучасності." Медіа-освіта України, 4(1), 89-101.
13. Тимошенко, В. В. (2021). "Тенденції розвитку українського аудіовізуального контенту в умовах глобалізації." Актуальні проблеми медіа, 6(3), 34-50.
14. Бондарчук, Ю. М. (2019). Сучасні медіа-технології та їхній вплив на українське суспільство. Одеса: Астропринт.
15. Андрющенко М. Іміджеві імперативи українського телебачення [Текст]: монографія / М. Андрющенко. – К.: Щек, 2008. – 215 с.
16. Баєв О.О. Публічно-приватні відносини на ринку інформаційно-комунікаційних технологій України / О.О. Баєв // Правова інформатика. – 2009. – № 1(21).
17. Домбругов Р. Розповіді про телебачення [Текст] / Р. Домбругов. – К., 1971.
18. Ільченко М. Ю. Проблеми розвитку телекомунікацій в Україні / М. Ю. Ільченко // Вісті академії інженерних наук України. – 1994. – № 1. – С. 5-17.
19. Кононенко І. Історія українського телебачення [Електронний ресурс] / І. Кононенко. – Режим доступу: drpsklibr.at.ua/publ/istorija_telebachennja_i_radiomovlennja/istorija_ukrajinskogo_telebachennja/2-1-0-2. – Назва з екрану.
20. Коротка історія українського телебачення. Події і дати [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tv-remont.info/publ/6-1-0-211>. – Назва з екрану.
21. Мащенко І. Українське телебачення: штрихи до портрета [Текст] / І. Мащенко. – К.: Ай-Пі-Київ, 1995. – 294 с.
22. Штанько В. І. Інформаційні технології та проблеми трансформації сучасної культури / В. І. Штанько // Культура України : зб. наук. пр. – – Вип. 10. – С. 19-29.

Додаткові

23. Недбай, Вячеслав Викторович. "Основні етапи розвитку комунікаційних технологій." (2014).
24. Індюков М. Специфіка розмовних жанрів телевізійного мовлення. — К., 1965.
25. Соколюк, Світлана Іванівна. "Етапи формування технічної структури українського телебачення (до історії питання)." Мистецтвознавчі записки 14 (2008): 102-109.
26. Пономаренко, В.В. (2020). Телебачення України: Історія і сучасність. Київ: Книжковий клуб «Клуб Сімейного Дозвілля».
27. Мащенко І. Г. Хроніка українського радіо і телебачення в контексті світового аудіовізуального процесу. – К.: Україна, 2005. – С. 381.
28. З історії українського телебачення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://comin.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=86641&cat_id=33898. – Назва з екрану.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://lib-hdak.in.ua> – сайт бібліотеки Харківської державної академії культури.
2. <http://korolenko.kharkov.com> – сайт Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка.
3. <http://www.nbuv.gov.ua> – сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського.
4. www.gumer.info – електронна бібліотека з гуманітарних наук.
5. <http://freelib.in.ua> – безкоштовна електронна бібліотека.
6. <http://mediatopos.org> – Центр медіа комунікацій і візуальних досліджень ХНЦ ім. В. Н. Каразіна.

7. <https://scholar.google.com/> - Google академія.
8. Законодавство України — <https://rada.gov.ua/news/zak>
9. Наукова періодика України — http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21CNR=20&Z21ID
10. <https://www.webofknowledge.com> - Web of Science.

Контрольні питання з дисципліни

1. Перші експерименти. Перетворення світлової енергії на електричну.
2. Внесок Бориса Розінга у розвиток телебачення.
3. Перші вітчизняні телевізійні приймачі.
4. Інтернаціональність винаходу телебачення.
5. Диск Пауля Ніпкова.
6. Поєднання оптичних, механічних та електронних технологій в телебаченні 1930-х років. Відеофон Берда.
7. Хто є автором терміну «телебачення»?
8. Основні історичні етапи розвитку вітчизняного телебачення.
9. Старт телебачення США.
10. Початок вітчизняного регулярного мовлення.
11. «Золоте століття» американського телебачення.
12. Телебачення Великобританії.
13. Початок мовлення BBC.
14. Велика четвірка американських телемереж.
15. CBS (Columbia Broadcasting System).
16. ABC (American Broadcasting System, 1943).
17. NBC (National Broadcasting Company, 1926).
18. Фох.
19. Становлення телебачення Німеччини.
20. Старт ARD та ZDF.
21. Початок мовлення та принципи Deutsche Welle.
22. Історія телебачення Франції.
23. Телебачення 50-60-х років як відбиття соціального життя суспільства.
24. Історія телерадіомовлення в Харкові.
25. Історія Харківської обласної державної телерадіокомпанії.

- 26.Період «політичної відлиги» на телебаченні.
- 27.Телебачення 70-80-х років. Технологія відеозапису.
- 28.Вітчизняне телебачення періоду перебудови.
- 29.Телебачення 90-х років.
- 30.Найбільш відомі програми українського телебачення 90-х років
- 31.Сучасні тенденції розвитку телебачення в Україні та світі.
- 32.Цифрове телебачення.

ІСТОРІЯ АУДІОВІЗУАЛЬНИХ МЕДІА

Програма та навчально-методичні матеріали до курсу
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 021
«Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»
ОП «Відеоблогінг і телерепортерство»

Укладач :

Літинська Юлія Вікторівна,

викладач факультету аудіовізуального мистецтва

Друкується в авторській редакції

План 2024

Підписано до друку 25.12.2024 р. Формат 60x84/16

Гарнітура -Timesl. Папір для мн. ап.

Ум. друк. арк._Обл.-вид. арк._

Адреса редакції і видавця:

ХДАК, Україна, 61057, м. Харків, Бурсацький узвіз,4

тел. (057) 731-27-83. e-mail: rvv2000k@ukr.net.

Свідоцтво про держреєстрацію ДК №3274 від 04.09.2008 р.